

OPINIÓ

Oci educatiu i violència zero

Fundesplai impulsa aquest curs el programa EnCORatja't per promoure la igualtat i la cultura de la pau

Núria
VALLS

Directora general de Comunicació i Relacions de Fundesplai

Aquest proper di-lluns, 20 de novembre, arreu del món es commemora el Dia Internacional dels Drets de l'Infant. Fa més de 20 anys que des de Fundesplai celebrem aquesta data organitzant diferents tallers i activitats a tot Catalunya. L'any 2014, vam posar en marxa #DretalLleure, una campanya per sensibilitzar i reivindicar l'acompliment de l'article 31 de la Convenció sobre els Drets de l'Infants. L'infant té dret al descans, al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques. Així, en aquests darrers tres anys, cada 20 de novembre, milers d'infants i joves han reivindicat els seus drets i particularment el dret al joc, omplint de propostes lúdiques les places i els carrers dels barris i les poblacions del país.

Aquest curs, a Fundesplai fem un pas més i la campanya #DretalLleure vincularà la reivindicació del dret al joc amb els drets referits a la no discriminació (article 2) i l'educació envers una cultura de

pau (article 29). D'aquesta manera impregnem l'acció educativa amb els infants, joves, famílies i comunitat en general dels valors i l'esperit del programa educatiu EnCORatja't al voltant de la igualtat de gènere i la violència zero, que estem desenvolupant des d'aquest curs.

Malgrat les lleis dels darrers anys, avui a les nenes i als nens encara se'ls educa de forma diferent. Es tracta d'una diferència que comporta discriminació i desigualtat perquè sosté que els nois i la masculinitat hegemònica són més importants que les noies i la feminitat. La Convenció sobre els Drets de l'Infant, en l'article segon, refereix que els estats es comprometen a garantir els drets enumerats per la Convenció a tots els infants sense distinció de sexe. És a dir, el sexe no pot ser mai una raó de discriminació. Però la realitat és ben diferent. Ve de lluny, són segles i segles de cultura androcèntrica. Una cultura que imposa uns models de comportament en funció de si has nascut nena o nen i exclou, o fins i tot castiga, altres expressions d'identitat sexual o de gènere. En definitiva, uns models que limiten la llibertat de ser i d'actuar.

Totes aquestes raons justifiquen de sobres que a Fundesplai vulguem aportar el nostre granet de sorra per progressar en la igualtat i contra qualsevol forma de violència, sumant-nos d'aquesta mane-

ra a tota la feina que desenvolupen els diferents moviments de lleure i les entitats que formen part de la Plataforma Unitària Contra les Violències de Gènere. Per això impulsem la proposta educativa EnCORatja't, un títol que amaga una paraula màgica, COR, que relacionem amb tres idees força:

Vèncer les pors

La primera té a veure amb el CORatge. El coratge, segons el filòsof Plató, forma part de les quatre virtuts considerades més importants per guiar la bona conducta. Coratge és sinònim de valentia, d'empenta, de superació, i és tot el contrari que la covardia. EnCORatja't ens anima a vèncer les pors, a no ser simplement espectadors i espectadores silencioses davant de les desigualtats, davant el nostre company i companya que és insultat o de qui se'n riuen perquè té preferència pels jocs que són considerats del sexe contrari. A ser valents i valents, i a esdevenir agents actius en la lluita per la igualtat d'oportunitats.

La segona idea té a veure amb el COR, d'estimació i de sentiment. Ens convida a apropar-nos a les altres persones des del respecte, evitant els prejudicis, construint vincles i cercant l'amistat que ens fa créixer, rebutjant les relacions basades en l'abús de poder i el domini. La cultura de la pau com a prin-

La campanya posa èmfasi en l'acceptació dels altres, en la pau com a principi i en el diàleg com a mitjà per resoldre els conflictes

Cuidar la infància vulnerable

A Catalunya, al voltant de 290.000 infants corren risc de quedar sense atenció

Rafael
RUIZ DE GAUNA

Director de Relacions Institucionals de la Fundació Pere Tarrés

ACatalunya, segons les dades de l'Idescat, els infants fins a 15 anys representen el 16,9% de la població total. Ara bé, la taxa de pobresa relativa infantil (també per a menors de 16 anys) és d'un 24%, una mica més de set punts de diferència, que afecta més de 300.000 infants.

Fins aquí les dades. Ara bé, aquesta situació de vulnerabilitat dels infants té moltes cares, al-

gunes de més visibles que altres: educació i èxit escolar, salut, gestió adequada de les emocions, relació amb altres persones, ciutadania activa, lleure...

Certament, des de les administracions públiques i des de la mateixa societat civil s'han impulsat els darrers anys algunes iniciatives amb l'objectiu de millorar aquesta situació. Des de programes de beques per al menjador escolar, fins a reforç escolar en determinades zones, passant per l'accés a algunes activitats de lleure, etc.

La Direcció General d'Atenció a la Infància de la Generalitat de Catalunya està revisant el seu model d'atenció a la infància en situació de vulnerabilitat, que focalitza en aquells casos que considera que viuen en risc greu a partir d'uns indicadors, i que estima en una mi-

¿Podem deixar sense atenció aquests nens, només confiats a programes que depenen de la voluntat?

ca més de 9.000 infants. Són certament realitats de maltractaments, abandonament de les exigències parentals o comportament seriósament inadequats, per posar-ne alguns exemples.

Segons la diagnosi, en alguns casos la mateixa Administració acabarà tutelant-los directament o bé, d'acord amb la legislació catalana i les competències municipals, en alguns casos acaben participant en centres oberts, en el futur serveis d'intervenció socioeducativa que contemplaran també l'atenció a les famílies.

Ara bé, ¿podem deixar sense atenció quasi 290.000 infants, només confiats a determinats programes que es puguin impulsar en funció de voluntat i recursos?

La igualtat d'oportunitats el segle XXI, tot i els avenços, no es cons-

ACN / LAURA BUSQUETS

Colònies de Fundesplai a Vilanova de Sau.

De cara al 20 de novembre, l'entitat organitza una construcció d'un cor que simbolitzi els valors que es volen promoure

cipi i el diàleg com a mitjà per resoldre els conflictes.

La tercera idea força la descobrireu fent l'acròstic de la paraula COR. És la suma de tres estratègies prou importants: pensament Crític + Opinió + Reflexió. EnCORatja't ens interpel·la i ens posa davant del mirall. Ens fa qüestionar la realitat que ens envolta. Ens convida a canviar d'ulleres per descodificar el que hem après i el que cada dia s'entesten a preservar a través d'internet, les xarxes socials, la publicitat, la televisió, etcètera.

La importància simbòlica del COR dins la nostra proposta educativa ens ha portat a organitzar, de cara al proper 20 de novembre, el que hem anomenat una *CORacció col·lectiva*, consistent a construir un gran COR com a representació simbòlica de tots els valors que volem promoure. Cada esplai i cada escola, conjuntament amb els infants i joves, triaran la forma en què es plasmarà aquest gran COR: dibuixat a terra, format per persones, fet de roba, a partir d'una coreografia... l'objectiu és implicar la ciutadania en la seva creació i enregistrar l'acció amb l'objectiu de poder-la difondre a través de les xarxes socials el mateix 20 de novembre, amb les etiquetes #dretallleure i #encoratjat..

Amb aquest acte simbòlic, volem mobilitzar els infants, joves, famílies, equips educatius i comunitat en general, en una acció col·lectiva i pública al carrer en favor dels Drets de l'Infant i sumar a la reivindicació del dret al joc, els drets i els valors que promou la proposta educativa EnCORatja't: la igualtat de gènere i la violència zero. ¡Tothom hi pot participar! Trobareu més informació a www.fundesplai.org. ≡

RICARD CUGAT

Menjador escolar a Nou Barris.

Si no abordem degudament aquestes situacions, ¿quin país construïrem? ¿Amb quins valors?

trueix només a l'escola o al centre d'assistència primària (CAP), sinó en múltiples espais que permeten als nostres infants créixer en valors i en competències.

Els experts situen en diferents fronts les estratègies per treballar aquesta situació: l'atenció i el treball amb la primera infància (de 0 a 6 anys), el desenvolupament de les habilitats parentals i el treball amb les famílies, la salut física i mental dels nens i nenes, el rendiment escolar dels infants amb programes de reforç, i finalment la participació en el lleure educatiu i esportiu, que contribueixen a la pertinença a una comunitat i a una ciutadania activa.

Les polítiques de l'Estat del benestar opten per la prevenció com a mecanisme, ja no només de justícia social, sinó de sostenibilitat econòmica, que garanteixi la cohesió social i els drets humans.

Si no abordem decididament aquestes situacions, ¿quin escenari futur podem tenir? ¿Quin país construïrem? ¿Amb quins valors? I no només des de les institucions públiques, sinó amb el compromís de tota la societat. ≡